

Matematyczna Liga Zadaniowa V LO

klasa pierwsza

Zadanie 4. Na tablicy zapisano liczby: 15, 22, 26, 38. Są to, zapisane w przypadkowej kolejności, wartości wyrażeń:

$$a+bc, \quad b+ca, \quad c+ab, \quad a+b+c$$

dla pewnych dodatnich liczb całkowitych a, b, c . Rozstrzygnąć, czy można jednoznacznie wyznaczyć liczby a, b i c .

Wpłynęło tylko jedno rozwiązanie tego zadania. Niestety, mimo poprawnych odpowiedzi, nie możemy go uznać za w pełni poprawne. Podawane w rozwiązaniach stwierdzenia należy uzasadniać, a w tej pracy nie ma żadnych uzasadnień.

Rozwiązanie

Wykażemy, że — z dokładnością do kolejności — liczby te można wyznaczyć jednoznacznie. Przyjmijmy oznaczenia

$$m = a+bc, \quad n = b+ca, \quad p = c+ab \quad \text{i} \quad s = a+b+c.$$

Gdyby każda z liczb a, b, c była parzysta, to również liczby m, n, p i s byłyby parzyste, a to jest sprzeczne z warunkami zadania.

Przyjmijmy, że wśród liczb a, b, c dokładnie jedna jest parzysta. Ze względu na to, że wyrażenia dane w zadaniu są symetryczne, możemy bez straty ogólności przyjąć, że liczbą tą jest a . Wtedy liczby m, n, p byłyby nieparzyste, a liczba s byłaby parzysta. To też jest sprzeczne z warunkami zadania.

Założmy teraz, że dokładnie dwie spośród liczb a, b, c są parzyste. Możemy przyjąć, że są to liczby a i b . Ale wtedy liczby m i n byłyby parzyste, a p i s — nieparzyste, co też zachodzić nie może.

Pozostał przypadek, że wszystkie liczby są nieparzyste. W tym przypadku liczby m, n, p są parzyste, a liczba s — nieparzysta. Zatem

$$a+b+c=15.$$

Ze względu na symetrię wyrażeń możemy przyjąć, że $a \leq b \leq c$. Przy tym założeniu $15 = a+b+c$, jeśli:

$$1^\circ \begin{cases} a=1 \\ b=1 \\ c=13, \end{cases} \quad 2^\circ \begin{cases} a=1 \\ b=3 \\ c=11, \end{cases} \quad 3^\circ \begin{cases} a=1 \\ b=5 \\ c=9, \end{cases} \quad 4^\circ \begin{cases} a=3 \\ b=3 \\ c=9, \end{cases} \quad 5^\circ \begin{cases} a=3 \\ b=5 \\ c=7. \end{cases}$$

Wtedy odpowiednio:

$$1^\circ \begin{cases} m=14 \\ n=14 \\ p=14 \\ s=15 \end{cases} \quad 2^\circ \begin{cases} m=34 \\ n=14 \\ p=14 \\ s=15, \end{cases} \quad 3^\circ \begin{cases} m=46 \\ n=14 \\ p=14 \\ s=15, \end{cases} \quad 4^\circ \begin{cases} m=30 \\ n=30 \\ p=18 \\ s=15 \end{cases} \quad 5^\circ \begin{cases} m=38 \\ n=26 \\ p=22 \\ s=15. \end{cases}$$

Zatem tylko przypadek 5° spełnia warunki zadania. Stąd $(a, b, c) = (3, 5, 7)$ oraz wszystkie ich permutacje.